

Veiligheidsregio

HOLLANDS MIDDEN

Samen sterk voor meer veiligheid!

Omgevingszorg

**Regionaal Crisisplan -
Bevolkingszorg**

Omgevingszorg

Handboek Bevolkingszorg – Deel D

Datum: Januari 2014
Kenmerk: Versie 1.5
Auteurs: Werkgroep Regionaal Crisisplan Bevolkingszorg

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Algemeen	4
1.2	Definitie en doel van het de taakorganisatie	4
1.3	Functies en rollen	5
1.4	Informatiemanagement en Ondersteuning	7
1.5	Normeringen.....	8
2	Omgevingszorg	9
2.1	Uitgangspunten van de taakorganisatie Omgevingszorg	9
2.2	Taken van de taakorganisatie Omgevingszorg.....	9
3	Bijlagen	12
	Bijlage 1: Taakkaarten.....	12
	Bijlage 2: Processchema's Omgevingszorg.....	12
	Bijlage 3: Algemeen Omgevingszorg	12
	Bijlage 4: Specifieke bijlagen lokaal.....	12

1. Inleiding

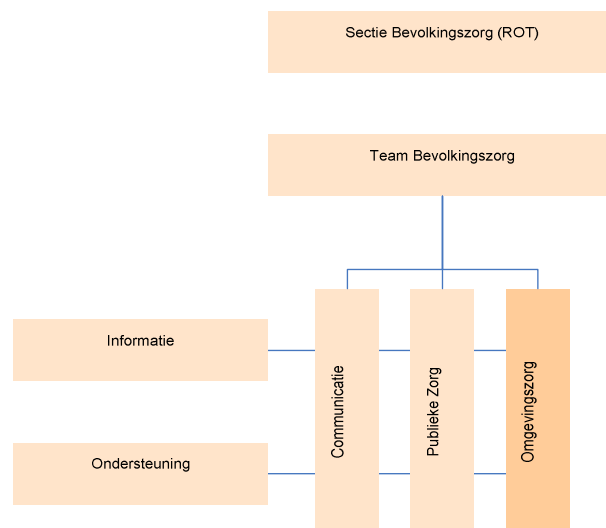
1.1 Algemeen

Omgevingszorg is één van de taakorganisaties binnen het hoofdproces Bevolkingszorg. Voor de uitvoering van de Bevolkingszorg is de gemeente (eind)verantwoordelijk. Naast Omgevingszorg bestaat het hoofdproces Bevolkingszorg uit de taakorganisaties: Communicatie, Publieke Zorg, Informatie en Ondersteuning.

De taakorganisatie Omgevingszorg is onderverdeeld in drie teams, namelijk:

- Milieubeheer;
- Bouwbeheer;
- Ruimtebeheer.

Binnen het hoofdproces Bevolkingszorg neemt Omgevingszorg de volgende positie in:

De hoofden van elke taakorganisatie vormen samen het Team Bevolkingszorg.

De taakorganisatie Omgevingszorg adviseert het Team Bevolkingszorg (TBZ) over de acties en maatregelen die door het Regionaal Operationeel Team (ROT) aan de gemeente worden gevraagd uit te voeren. De taakorganisatie Omgevingszorg organiseert en coördineert de uitvoering van de uit te voeren maatregelen als deze zijn goedgekeurd door het TBZ. Het TBZ informeert het ROT over de voortgang van de uitvoering van de gevraagde acties en maatregelen.

1.2 Definitie en doel van het de taakorganisatie

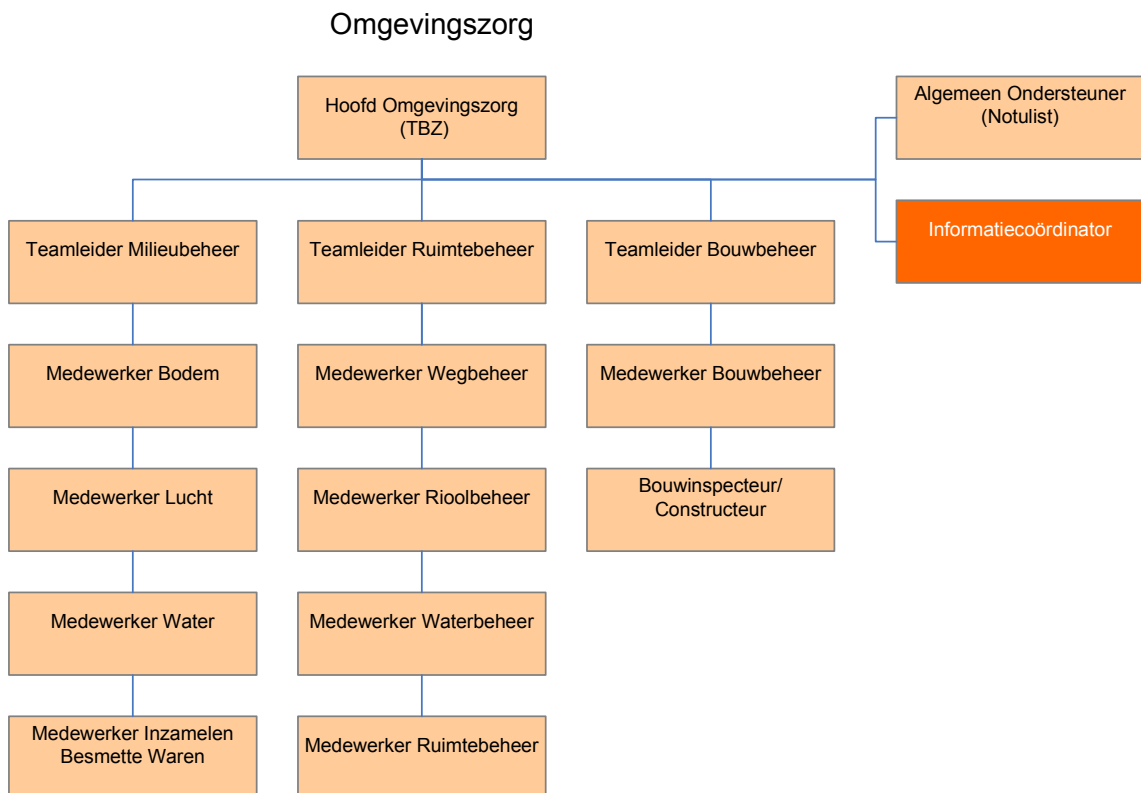
De taakorganisatie omgevingszorg kent drie deeltaken die gezamenlijk zorg dragen voor herstel van de verstoorde (fysieke) omgeving naar een normale situatie tijdens de aanpak van een crisis.

Deze deeltaken zijn:

- Milieubeheer: Doel van milieubeheer is het adviseren aan betrokken partijen ter voorkoming of beperking van milieuschade en dat de te treffen maatregelen worden gecoördineerd. Hieronder valt ook het inzamelen van besmette of verdachte waren om (verdere) besmetting of gezondheidsschade te voorkomen.
- Bouwbeheer: Doel van bouwbeheer is het adviseren van betrokken partijen omtrent het instortingsgevaar van gebouwen en woningen, alsmede het geven van adviezen en opdrachten over het aanbrengen van noodvoorzieningen aan gebouwen en woningen om zodoende een veilige omgeving te waarborgen.
- Ruimtebeheer: Doel van ruimtebeheer is om tijdens een bijzondere situatie zorg te dragen voor de openbare ruimte van de gemeente op o.a. het gebied van veiligheid, afzetting, toegankelijkheid etc., alsmede het treffen van maatregelen om terug te keren naar de normale situatie. Activiteiten richten zich op weg, water en ruimte.

1.3 Funcities en rollen

In onderstaand figuur wordt de interne organisatiestructuur van de taakorganisatie omgevingszorg schematisch weergegeven.

Vanuit bovenstaande teams worden de uitvoeringsdiensten / uitvoerende organisaties aangestuurd.

Gemeenten bepalen zelf of ze een medewerker één of meerdere rollen geven of een rol over één of meerdere medewerkers verdelen.

Opmerking:

Functionarissen kunnen worden ingevuld vanuit de gemeentelijke organisatie of door afspraken met derden. Niet alle functionarissen hoeven mogelijk altijd tegelijk aanwezig zijn. Het Hoofd Omgevingszorg bepaalt met de teamleiders welke functionarissen worden gealarmeerd.

Hoofd omgevingszorg (lid TBZ)

Het Hoofd Omgevingszorg is verantwoordelijk voor de taakorganisatie Omgevingszorg. Het Hoofd Omgevingszorg zorgt voor de mogelijkheden en middelen om de omgevingszorg te kunnen uitvoeren. Het hoofd is tevens informatiecoördinator en verantwoordelijk voor het brengen en delen van relevante beschikbare informatie. Het hoofd kan deze taak voor een deel bij een andere functionaris beleggen.

Teamleiders Omgevingszorg

Elk team binnen de taakorganisatie Omgevingszorg heeft een eigen teamleider. De teamleider draagt met zijn team zorg voor de uitvoering van de taken in zijn specifieke onderdeel van de taakorganisatie

Medewerkers Omgevingszorg

De medewerkers zijn onderdeel van het team en dragen bij aan de advisering en uitvoering van het uitvoeringsadvies en actieplan.

Specifiek: Bouwinspecteur / Constructeur t.b.v. het team Bouwbeheer

Informatiecoördinator

De informatiecoördinator is verantwoordelijk voor het proces van informatievoorziening binnen de taakorganisatie. Het gaat dan om:

- het brengen van relevante beschikbare informatie in het team.
- Het delen van relevante, beschikbare informatie vanuit het team.

Deze rol is belegd bij het hoofd Omgevingszorg. Het hoofd Omgevingszorg vult deze rol in, maar kan in de uitvoering bepaalde taken ook onderbrengen bij andere medewerkers.

Algemeen ondersteuner (notulist)

De algemeen ondersteuner ondersteunt het team in allerlei facilitaire zaken en draagt zorg voor de verslaglegging.

Voor zowel het hoofd, de teamleiders, de medewerkers en de algemeen ondersteuner (notulist) zijn specifieke taakkaarten ontwikkeld (zie bijlage). Met uitzondering van de informatiecoördinator van de taakorganisatie (rol is opgenomen in taakkaart hoofd).

Let op: Indien de uitvoering van één van de onderdelen binnen omgevingszorg volledig belegd is bij een externe partij (denk aan milieudienst of regionale uitvoeringsdienst) kan vanuit de gemeente volstaan worden met een coördinator.

Let op: afhankelijk van het incidenttype of de grootte en complexiteit van een incident kunnen meerdere rollen bij één persoon belegd worden.

1.4 Informatiemanagement en Ondersteuning

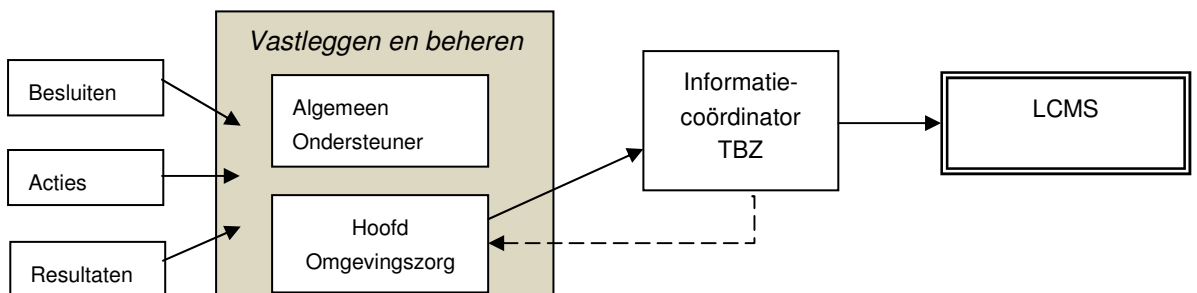
Informatiemanagement

Informatiemanagement gaat over de wijze waarop relevante informatie op de juiste plaats en tijd gedeeld wordt. Informatie is van belang voor de uitvoering van activiteiten. Zonder beeld van de situatie is het namelijk lastig om te bepalen welke activiteiten uitgezet moeten worden. Daarbij komt dat teams en functionarissen in de crisisorganisatie afhankelijk zijn van elkaar qua informatie

In de volledige crisisorganisatie is het daarom van belang om informatie te delen tussen teams en tussen functionarissen. Voor het onderdeel Bevolkingszorg zijn vooral de informatielijn vanuit de teams naar het Team Bevolkingszorg en de lijn tussen het Team Bevolkingszorg en het Regionaal Operationeel Team van belang. Als leidraad voor de te delen informatie kunnen de zogenaamde informatieproducten gehanteerd worden. Deze informatieproducten worden in de volgende hoofdstukken uitgewerkt en bevatten delen van informatie die van belang zijn voor andere teams. In de bijlage van dit plan zijn format informatieproducten opgenomen.

Taakverdeling m.b.t. informatiemanagement

- De algemeen ondersteuner (notulist) zorgt ervoor dat de definitieve besluiten en resultaten van de uitgevoerde acties worden vastgelegd.
- Het hoofd Omgevingszorg informeert de teamleiders over de besluiten van het TBZ en de informatie die in het LCMS wordt vastgelegd en van belang is voor de taakorganisatie Omgevingszorg
- Feitelijke informatie over de uitvoering van de taakorganisatie Omgevingszorg wordt door het hoofd gemeld aan de informatiecoördinator in het TBZ (informatieproducten). Deze taak kan ook gedelegeerd worden aan medewerkers in het team
- De informatiecoördinator in het TBZ zorgt dat deze informatie(producten) in het LCMS wordt opgenomen.

Ondersteuning

Facilitaire ondersteuning wordt geboden via het de taakorganisatie Ondersteuning. De algemeen ondersteuner vraagt deze facilitaire zaken aan via de teamleider facilitaire ondersteuning

1.5 Normeringen

Aflossing / vervanging

Denk in een vroeg stadium na over de vervanging van de medewerkers. Elke teamleider is verantwoordelijk voor de aflossing van de eigen medewerkers. Houdt bij het bepalen van het moment van aflossing rekening met de fysieke en geestelijke inspanning die het incident vraagt. Bij aanvraag van bijstand uit andere gemeenten in de regio is het van belang om het hoofd van de taakorganisatie hierover te informeren, of te verzoeken deze bijstand aan te vragen.

Opkomsttijden

Voor de taakorganisatie Omgevingszorg gelden de volgende opkomsttijden:

- Hoofd Omgevingszorg 90 minuten
- Teamleiders Omgevingszorg 90 minuten
- Team Omgevingszorg 90 minuten

Opleiden, Trainen en Oefenen

Ter voorbereiding op de rol in de crisisorganisatie dienen medewerkers opgeleid, getraind en geoefend te worden. Hiervoor geldt de volgende normering:

Opleiding:

- Leidinggevenden en rolspecifieke functies: Basiscursus Crisisbeheersing en Basisopleiding deelproces;
- Medewerkers teams: Basiscursus Crisisbeheersing en Basisopleiding deelproces;
- Uitvoerende medewerkers: geïnstrueerd in het kader van verwachtingen en werkwijze.

Training en oefening:

- Jaarlijks minimaal één training en/of oefening.

2 Omgevingszorg

2.1 Uitgangspunten van de taakorganisatie Omgevingszorg

- De werkzaamheden uitgevoerd door de taakorganisatie Omgevingszorg op de incidentlocatie, staan onder verantwoordelijkheid van de leider Commando Plaats Incident (CoPi)
- Totdat de werkzaamheden worden overgedragen naar de dagelijkse uitvoering vindt de aansturing en coördinatie van de werkzaamheden op de incidentlocatie plaats door de Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz) of door de OvD-Brandweer.
- Bij de uitwerking van dit deelplan is de keuze gemaakt om de taakorganisatie generiek uit te werken voor de drie deeltaken binnen Omgevingszorg. De inhoud wisselt wel, maar de processtappen zijn identiek.

2.2 Taken van de taakorganisatie Omgevingszorg

De taakorganisatie Omgevingszorg heeft in hoofdlijnen drie stappen:

1. voorbereiden Omgevingszorg;
2. uitvoeren Omgevingszorg;
3. beëindigen Omgevingszorg.

Deze drie onderdelen worden hieronder afzonderlijk uitgewerkt.

2.2.1 Vorbereiden Omgevingszorg

In de voorbereiding van de taakorganisatie Omgevingszorg zijn de volgende activiteiten van belang:

- de alarmering (door de Adviseur Crisisbeheersing of het hoofd Omgevingszorg).
- de opstart van het team (personen, locaties, middelen).
- het (laten) informeren en bepalen van de aanpak.
- Inventarisatie van en afstemmen met betrokken ketenpartners.

Benodigde informatie:

- de concrete (inzet)opdracht (wat moet dit team gaan doen?)
- de beschikbare informatie over het incident (totaalbeeld)
- specifieke informatie over het incident
  - meetgegevens (afkomstig van de brandweer aangaande de concentratie van bepaalde (gevaarlijke) stoffen).
  - verspreidingsinformatie (beschrijving en/of plot van het verspreidingsgebied. Het gaat hier om verspreidingsinformatie van verschillende zaken (bluswater, gevaarlijke stoffen).
  - gezondheidkundige gevaren (beschrijving van de gezondheidkundige gevaren op basis van de meetgegevens en de verspreidingsinformatie. De gezondheidkundige gevaren worden geleverd door de GHOR).
  - maatregelen die door Salvage zijn genomen.

Op te leveren informatie(producten):

Als het team operationeel dient dit te worden gemeld in het LCMS door middel van het informatieproduct: '**Bericht Team Operationeel**'. Het 'Bericht Team Operationeel' bevat:

- tijdstip operationeel;
- locatie(s) team + bereikbaarheidsgegevens.

Op basis van de beschikbare informatie wordt een '**Uitvoeringsadvies Omgevingszorg**' (milieubeheer, ruimtebeheer en bouwbeheer) opgesteld. Het 'Uitvoeringsadvies Omgevingszorg' omvat:

- Gekozen oplossingrichting / te treffen maatregelen;
- Benodigde middelen (mensen en/of materieel);
- Indicatie van de kosten.

Let op: Het uitvoeringsadvies dient (met name bij grote financiële consequenties) geaccordeerd te worden door het TBZ. Dit laat onverlet dat ook al direct de maatregelen genomen kunnen worden die geen uitstel vergen.

Het uitvoeringsadvies vormt de basis voor het '**Actieplan Omgevingszorg**' (milieubeheer, ruimtebeheer en bouwbeheer). Het 'Actieplan Omgevingszorg' omvat:

- de te treffen maatregelen;
- de taakverdeling;
- gemaakte afspraken met externe partijen (Brandweer, Milieudienst, Salvage en overige externe partijen).

Let op: het actieplan dient gedeeld te worden met de betrokken externe partners, maar met name ook met de taakorganisatie communicatie indien de adviezen handelingsperspectieven voor burgers bevat.

Benodigde middelen

- LCMS
- Formats informatieproducten
- Lijst met ketenpartners
- Lijst met externe bedrijven / instanties

2.2.2 Uitvoeren Omgevingszorg

In de uitvoering van de taakorganisatie Omgevingszorg worden de volgende taken uitgevoerd:

- beschikbaar krijgen personeel en middelen (met name vanuit de verschillende externe partners)
- instrueren personeel en middelen
- In geval van asbest wordt gewerkt conform de multidisciplinaire procedure asbestincident van de VRHM.
- Uitvoering actieplan; de gemeente voert vaak de regie op de uitvoering. Belangrijkste taak in de uitvoering is dan gericht op monitoring en controle op de te nemen maatregelen.
- Uitvoering op het gebied van milieu- en bouwbeheer zal in geval van een overeenkomst met de omgevingsdienst door hen worden uitgevoerd (overzicht overeenkomsten Omgevingsdiensten zie taakkaart Omgevingsdiensten).

- Voor inzamelen besmette waren beschikt de omgevingsdienst over lijsten met in te schakelen partijen. Op verzoek van de gemeenten kan hiervan gebruik worden gemaakt.

Op te leveren informatie(producten)

Afwijkingsinformatie en **voortgangsinformatie** dienen te worden gedeeld in het LCMS.

- Het informatieproduct voortgangsinformatie bevat: voortgangsinformatie van de uitvoering.
- Het informatieproduct afwijkingsinformatie bevat:
  - de aard van de afwijkingen
  - de gekozen of gewenste wijzigingen van de inzet.

Benodigde middelen

- Format informatieproducten
- Functie taakkaart
- Procedure asbestincident (te vinden op LCMS via zoekfunctie)
- Informatiekaart Omgevingsdiensten

Beëindigen Omgevingszorg

Bij de beëindiging van de taakorganisatie Omgevingszorg is het van belang om de volgende taken uit te voeren:

- vormgeven overdrachtdossier ten behoeve van het nazorgtraject en overdragen naar het team (preparatie) Nafase
- debriefen:
  - wat is er allemaal gebeurd, welke acties zijn uitgezet, wat staat ons nog te wachten.
  - Inventariseren nazorg voor medewerkers.
- evalueren: opstellen lijst van verbeterpunten

Op te leveren informatie(producten)

Na afschaling wordt een **overdrachtdossier** opgesteld door het Hoofd Omgevingszorg in samenwerking met de teamleiders ten behoeve van het team (preparatie) Nafase. Het overdrachtdossier bevat in ieder geval:

- een beschrijving van de genomen besluiten
- een beschrijving van de uitgevoerde taken
- een beschrijving van de openstaande acties
- de opgeleverde adviezen en actieplannen
- de individuele logboeken van medewerkers.

Benodigde middelen

- format informatieproduct 'Overdrachtdossier'

Let op: Een specifieke toelichting op de taken per team (milieubeheer, bouwbeheer en ruimtebeheer) wordt beschreven in bijlage 2.

Een specifieke toelichting per team (milieubeheer, bouwbeheer en ruimtebeheer) op het processchema wordt in bijlage 8 beschreven.

3 Bijlagen

Bijlage 1: Taakkaarten

- a. Taakkaart Hoofd Omgevingszorg
- b. Taakkaart Algemeen Ondersteuner
- c. Taakkaarten Teamleiders (Milieubeheer, Ruimtebeheer, Bouwbeheer)
- d. Taakkaart medewerker Omgevingszorg

Bijlage 2: Processchema's Omgevingszorg

- a. Toelichting Processchema Milieubeheer
- b. Toelichting Processchema Bouwbeheer
- c. Toelichting Processchema Ruimtebeheer

Bijlage 3: Algemeen Omgevingszorg

- a. Relevante documentatie
- b. Lijst met ketenpartners
- c. Formats informatieproducten Omgevingszorg

Bijlage 4: Specifieke bijlagen lokaal.

- a. Locatie teams
- b. In te schakelen derden / instanties

